

広島大学学術情報リポジトリ

Hiroshima University Institutional Repository

Title	ギリシアは東か西か、アジアかヨーロッパか : カザンザキスのロシア体験を中心に
Author(s)	福田, 耕佑
Citation	プロピレア , 25 : 84 - 85
Issue Date	2019-08-31
DOI	
Self DOI	
URL	https://ir.lib.hiroshima-u.ac.jp/00048246
Right	Copyright (c) 2019 日本ギリシア語ギリシア文学会
Relation	

ギリシアは東か西か、アジアかヨーロッパか

——カザンザキスのロシア体験を中心に——

Η Ελλάδα είναι η Ανατολή ή η Δύση; Είναι η Ασία ή η Ευρώπη;

—η επίσκεψη του Καζαντζάκη στη Ρωσία και τα έργα του (1925-1930)—

京都大学大学院文学研究科二十世紀学専修博士課程
アリステリオ大学哲学部中世・近現代ギリシア学科訪問研究員

福田 耕佑

本報告では、「西洋・西欧の文化的祖先としてのギリシア」以外のギリシア像、いわば「東方としてのギリシア像」に関する探求を、カザンザキスのロシア訪問期 (1925-1930) とこの時期に書かれた彼の小説と旅行記を中心に取り扱った。この発表の中で、カザンザキスの「東方性」の考察のために、まずカザンザキスの想定する「ロシアの起源」を考察し、ここにビザンツ・ギリシアの多大な影響を見ており、またギリシアとロシアがともに正教・ギリシア文化を共有しつつ、かつ西欧世界とは異なる起源を有していると考えていることを明らかにした。続いてカザンザキスにとってロシアの「東方性」が、森羅万象との合一を志向する哲学的な側面と、ロシア一国だけではなく支配と圧制にたいして「反抗」する諸民族の象徴としての政治的な側面という二つの側面を有していることに言及した。本報告を通して、カザンザキス研究においても十分に扱われていなかったカザンザキスが受けたロシア文学史・思想史からの影響に言及し、同じく正教圏である現代ギリシア文学史とロシア文学史の間の相互交流に関する研究に一石を投じ得たと確信している。

Σε αυτή τη παρουσίαση μίλησα για την εικόνα του Καζαντζάκη για "την Ελλάδα που ανήκει στον ανατολικό κόσμο (ή είναι σαν την Ανατολή)", αναφέροντας την επίσκεψη του Καζαντζάκη στη Ρωσία και τα έργα τα οποία είναι γραμμένα σε αυτή την εποχή (1925-1930). Κατά τη μελέτη μου, ο Καζαντζάκης έχει τα τρία στοιχειώδη σημεία για την Ανατολή, δηλαδή την « καζαντζακική Ανατολικότητα »:

(I) την εικόνα του για την καταγωγή της ρωσικής γενιάς (ράτσας) η οποία συμπεριλαμβάνει ελληνο-βυζαντινά στοιχεία. Σύμφωνα με το Καζαντζάκη, όσο ο ελληνο-βυζαντινός κόσμος ανήκει στον ανατολικό κόσμο τόσο η Ρωσία ανήκει στον ανατολικό κόσμο. (II) τη φιλοσοφική πλευρά και (III) τη πολιτική πλευρά της Ανατολικότητάς του. Μέσω (αυτής) της παρουσίασης ανέφερα την επιρροή της ρωσικής λογοτεχνίας για τη καζαντζακική ιδέα και πιστεύω ότι η παρουσίασή μου συνέβαλε στη μελέτη για τη σχέση μεταξύ της νεοελληνικής λογοτεχνίας και της ρωσικής λογοτεχνίας.